

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 15-10-2014

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/4686-1/15-10-2014

Α Π Ο Φ Α Σ Η 153/2014

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε στην έδρα της την Τρίτη 07.10.2014 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Πρόεδρος της Αρχής, Πέτρος Χριστόφορος και τα τακτικά μέλη της Αρχής Λεωνίδα Κοτσαλής, ως εισηγητής, Αναστάσιος – Ιωάννης Μεταξάς, Δημήτριος Μπριόλας, Αντώνιος Συμβώνης και Κωνσταντίνος Χριστοδούλου. Δεν παρέστη, αν και εκλήθη νομίμως εγγράφως, ο Πέτρος Τσαντίλας, τακτικό μέλος της Αρχής. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Χαρίκλεια Λάτσιου, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με την από 24.10.2013 (υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/6857/29.10.2013) αίτησή του ο Α κατήγγειλε στην Αρχή ότι, μεταξύ άλλων, το Νοσοκομείο Ψ χορήγησε αντίγραφα εγγράφων από τους τηρούμενους ιατρικούς φακέλους που αφορούν στο ανήλικο τέκνο του Β χωρίς άδεια της Αρχής στην ανώνυμη εταιρεία GlaxoSmithKline ΑΕΒΕ. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και των απόψεων που διατυπώθηκαν κατά την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Αρχής μετά των υποβληθέντων εγγράφων υπομνημάτων, εξέδωσε την απόφαση 56/2014, με την οποία: α) έκρινε ότι, μεταξύ άλλων, το Νοσοκομείο Ψ που διαβίβασε, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ευαίσθητα δεδομένα υγείας της ανήλικης Β στην εταιρεία GlaxoSmithKline ΑΕΒΕ χωρίς προηγούμενη

άδεια της Αρχής παραβίασε την διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 του ν.2472/1997, β) απηύθυνε σύσταση, μεταξύ άλλων, στο Νοσοκομείο Ψ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, όπως στο μέλλον διαβιβάζει τις αιτήσεις για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων σε τρίτο στην Αρχή για λήψη της απαιτούμενης από το νόμο άδειας και γ) επέβαλε, μεταξύ άλλων, στο Νοσοκομείο Ψ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, πρόστιμο συνολικού ύψους χιλίων ευρώ (1.000€) για την παραβίαση της υποχρέωσης της προηγούμενης ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων.

Το Νοσοκομείο Ψ, διά του πληρεξουσίου δικηγόρου του Σωτήριου Σδούκου, κατέθεσε στην Αρχή την από 28.07.2014 (υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/4686/28.07.2014) αίτηση, με την οποία προσφεύγει κατά της απόφασης 56/2014 της Αρχής και ζητεί την ανάκληση της απόφασης αυτής ώστε να μην επιβληθεί διοικητική κύρωση ή να επιβληθεί, ελαφρύτερη, αυτής του προστίμου, κύρωση. Συγκεκριμένα, με την προαναφερόμενη αίτηση το Νοσοκομείο Ψ υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι: α) σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 25 παρ. 4 περ. β' του ν.1756/1988 η εισαγγελική παραγγελία είναι δεσμευτική για τη Διοίκηση, η οποία υποχρεούται να χορηγήσει τα έγγραφα, έστω και αν έχει άλλη άποψη. Επιπλέον, σύμφωνα με την εγκύκλιο ΕισΑΠ 6/2006: « (...) όταν τα φυλασσόμενα στα αρχεία της διοίκησης διοικητικά έγγραφα, των οποίων ζητούνται αντίγραφα, περιέχουν στοιχεία ή και στοιχεία, που αποτελούν προσωπικά δεδομένα τρίτων, έχει εφαρμογή του άρθρου 5 παρ. 1 Ν.2690/1999 και δεν ερευνάται αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ως άνω νόμου (Ν.2472/1997 – πρβλ. ΓνωμΝΣΚ 272/2001, 94//2001, 121/2002, 16/2003 92/2004) (...)». Δεδομένου – σύμφωνα πάντα με την προαναφερόμενη αίτηση – ότι η εισαγγελική διάταξη είναι δεσμευτική, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με αυτήν στοιχειοθετείται πλήρως τόσο το έγκλημα του άρθρου 169 ΠΚ όσο και του άρθρου 259 ΠΚ – ενδεχομένως και άλλων αξιόποινων πράξεων, είναι δε δυνατή και η αστική ευθύνη (άρθρα 104, 105 ΕισΝΑΚ). β) Δεν υφίσταται υπαιτιότητα εκ μέρους του εν λόγω Νοσοκομείου στην παραβίαση των σχετικών διατάξεων του ν.2472/1997, ενόψει της δεσμευτικότητας της εισαγγελικής διάταξης, της έλλειψης οποιασδήποτε σημείωσης για ενημέρωση της Αρχής ή του υποκειμένου που αφορούσαν, θεωρώντας ότι τούτο παρακάμπτεται, αφού ενημερώθηκε και κρίθηκε από τον Εισαγγελέα, ο οποίος δεν σημείωνε στην διάταξη και υποχρέωση ενημέρωσης της Αρχής, άρα όποια ενέργεια ή παράλειψη είναι μη δόλια, καλόπιστη και συγγνωστή. γ) Η παράλειψη ενημέρωσης δεν τελεί σε αιτιώδη συνάφεια προς το επικαλούμενο ως επελθόν αποτέλεσμα (της χορήγησης των εγγράφων), το οποίο αποτέλεσμα θα επερχόταν σε κάθε περίπτωση, δηλαδή έστω και εάν είχε λάβει χώρα η επιβαλλόμενη εκ του νόμου ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων και η τυχόν υποβολή αντιρρήσεων, διότι – σύμφωνα πάντα με την προαναφερόμενη αίτηση – το περιεχόμενο της εισαγγελικής παραγγελίας επέβαλε τη χορήγηση

των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, χωρίς ουδεμία μνεία για την υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου. δ) Η Αρχή με την διοικητική κύρωση του προστίμου που επέβαλε στο εν λόγω Νοσοκομείο με την απόφαση 56/2014 υπερέβη τις αρχές της αναλογικότητας και της ισότητας. Επιπλέον, το εν λόγω Νοσοκομείο, μνημονεύοντας ενδεικτικώς την απόφαση 74/2010 της Αρχής, σημειώνει με την προαναφερόμενη αίτηση ότι πριν από τη δικαστική χρήση των ζητηθέντων από τον τρίτο (φαρμακευτική εταιρεία) εγγράφων απέστειλε στον καταγγέλλοντα τα έγγραφα που είχε χορηγήσει, συνεπώς νόμιμα και έγκαιρα έλαβε χώρα η ενημέρωση του υποκειμένου και δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 3 του ν.2472/1997. Το Νοσοκομείο καταλήγει ότι η σύσταση της Αρχής είναι αρκετή ως διοικητική κύρωση για τον επιδιωκόμενο σκοπό και η επιβολή του προστίμου υπερβαίνει την αρχή της αναλογικότητας και για το λόγο αυτό το πρόστιμο θα πρέπει να ακυρωθεί.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγήτρια, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 24 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚΔΔιαδ), που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν.2690/1999 (ΦΕΚ Α'45) ορίζει τα εξής: *«Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή την τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιεραρχική προσφυγή). (...)*». Εξάλλου, το άρθρο 21 του ΚΔΔιαδ προβλέπει ότι: *«1. Αρμόδιο για την ανάκληση ατομικής διοικητικής πράξης όργανο είναι εκείνο που την εξέδωσε ή που είναι αρμόδιο για την έκδοσή της. 2. Για την ανάκληση δεν είναι απαραίτητο να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται για την έκδοση της πράξης, εκτός αν ανακαλείται πράξη νόμιμη ή πράξη παράνομη ύστερα από εκτίμηση πραγματικών περιστατικών»*.

2. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση, προκύπτει ότι το Νοσοκομείο Ψ ζητεί με την αναφερόμενη στο ιστορικό αίτησή του την ανάκληση ή την τροποποίηση (αίτηση θεραπείας) της υπ' αρ. 56/2014 απόφασης της Αρχής.

3. Επειδή, η Αρχή με την απόφαση 56/2014 ερμηνεύοντας τις διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 2

στοιχ. γ' και 11 παρ. 3 του ν.2472/1997, υπό το πρίσμα του άρθρου 9^Α του Συντάγματος και της Οδηγίας 95/46/EK, καθώς και τη διάταξη του άρθρου 25 παρ. 4 εδ. β' του ν.1756/1988 έκρινε ότι η διαβίβαση από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων σε τρίτο, σε εκτέλεση σχετικής εισαγγελικής παραγγελίας, χωρίς τη λήψη προηγούμενης άδειας της Αρχής και χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων συνιστά παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Με την προαναφερόμενη αίτηση θεραπείας κατά της αποφάσεως 56/2014 το Νοσοκομείο Ψ δεν θέτει υπόψη της Αρχής νέα πραγματικά περιστατικά ικανά να θεμελιώσουν την ανάκληση ή τροποποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης της Αρχής. Εξάλλου, η αίτηση θεραπείας του Νοσοκομείου Ψ κατά το ένα σκέλος της ερείδεται επί εσφαλμένης ερμηνείας ότι η εκ του άρθρου 19 παρ. 1 στοιχ. γ' του ν.2472/1997 αρμοδιότητα της Αρχής να απευθύνει συστάσεις στους υπευθύνους επεξεργασίας συνιστά διοικητική κύρωση. Περαιτέρω, όπως επισημαίνεται και στην απόφαση 56/2014 η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων είναι αυτοτελής και έπεται χρονικά της αποφάσεως περί χορηγήσεως των αιτούμενων στοιχείων, έχει δε ως δικαιολογητικό λόγο την γνώση εκ μέρους του υποκειμένου των δεδομένων του γεγονότος ότι συγκεκριμένα προσωπικά του δεδομένα θα χορηγηθούν στον αιτούντα τρίτο για να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με το σκοπό της χορηγήσεώς τους, δηλαδή για τη δικαστική χρήση. Με τον τρόπο αυτό το υποκείμενο των δεδομένων είναι σε θέση να εκτιμήσει την βαρύτητα των χορηγούμενων προσωπικών του δεδομένων, να προετοιμάσει την άμυνά του και να ασκήσει τα δικαιώματά του, ιδίως, των άρθρων 12, 13 και 14 του ν.2472/1997. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η τυχόν προβλεπόμενη από το νόμο υποχρέωση του Νοσοκομείου να χορηγήσει στον τρίτο τα αιτούμενα προσωπικά δεδομένα δεν καθιστά την υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου άνευ αντικειμένου, εφόσον αυτή δεν στερείται σημασίας για το υποκείμενο των δεδομένων και οποιοσδήποτε συσχετισμός της υποχρέωσης χορήγησης των αιτούμενων στοιχείων κατόπιν της εισαγγελικής παραγγελίας με την παράλειψη ενημέρωσης του υποκειμένου είναι αλυσιτελής και στερείται νομικής βάσης. Συνεπώς, η μη αναφορά στην εισαγγελική παραγγελία της υποχρέωσης ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων δεν απαλλάσσει τον υπεύθυνο επεξεργασίας από την νόμιμη υποχρέωσή του (άρθρο 11 παρ. 3 του ν.2472/1997) να ενημερώσει πριν από τη χορήγηση των αιτούμενων από τον τρίτο στοιχείων το υποκείμενο των δεδομένων, τοσούτω μάλλον καθόσον η σχετική εισαγγελική παραγγελία δεν ανεφέρθη καθόλου στο θέμα της ενημερώσεως του υποκειμένου των δεδομένων και δεν διέλαβε – ούτε άλλωστε ηδύνατο να διαλάβει – ρητά απαλλαγή του υπευθύνου επεξεργασίας από την υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων. Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η επιβολή της διοικητικής κύρωσης της προειδοποίησης με αποκλειστική προθεσμία

για άρση της παραβίασης του άρθρου 21 παρ. 1 στοιχ. α΄ του ν.2472/1997 για μια τετελεσμένη παραβίαση, όπως αυτή της διαβίβασης ευαίσθητων δεδομένων της ανήλικης Β στην φαρμακευτική εταιρεία GlaxoSmithKline AEBE χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση των γονέων της ανήλικης, στερείται αντικειμένου, προβάλλεται δε αλυσιτελώς, προκειμένου περί διοικητικής κυρώσεως, ο ισχυρισμός ότι η παράλειψη ενημέρωσης του υποκειμένου δεν οφειλόταν σε δόλο ή βαριά αμέλεια. Εξάλλου, το ύψος του επιβληθέντος με την απόφαση 56/2014 της Αρχής προστίμου, λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, κινήθηκε στο κατώτατο πλαίσιο που προβλέπει η διάταξη του άρθρου 21 παρ. 1 στοιχ. β΄ του ν.2472/1997. Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ενδεικτική μνεία από το Νοσοκομείο Ψ στην απόφαση 74/2010 της Αρχής είναι ατυχής, καθόσον η απόφαση αυτή αφορά στην διεύρυνση της ισχύουσας άδειας νομικών προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες υγείας με την προσθήκη όρου που προβλέπει, μεταξύ άλλων, τη δικαστική χρήση δεδομένων υγείας ασθενών του Νοσοκομείου από τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τους ιατρούς του για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιωμάτων του σε υποθέσεις που αφορούν ιατρική ευθύνη από την εν γένει παροχή υπηρεσιών υγείας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή απορρίπτει την αίτηση του Νοσοκομείου Ψ για την ανάκληση ή την τροποποίηση (αίτηση θεραπείας) της απόφασης 56/2014 της Αρχής.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου